

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 27. april 2022 blev i sag nr. 97647:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e:

Forsikringstageren har bygningsforsikring. I klageskema af 12/12 2021 til nævnet har klageren –
boet efter sikrede – bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

Min sag blev anmeldt som frostskaade til forsikringen inde, VVS-montøren udskiftede røret gjorde mig opmærksom på, at der var tale om en tæring.

Dette afviser taksatorrapporten, og den 30. maj 2021 beder jeg taksator om at få rørstykket sendt fra Teknologisk Institut til Force Technology.

Force Technology har udarbejdet en omfattende rapport, der vedhæftes.

Varmtvandsbeholder og tilhørende rør, har været forsvarligt isoleret, i alle de år jeg har ejet ejendommen, der har før været tilsvarende frostgrader, nogen gange endda lavere, uden nogen skade på rørene.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Dækning af de udgifter der er i forbindelse med skaden."

Selskabet har i brev af 29/12 2021 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"3.0 Kort sagsfremstilling

Den 23. februar 2021 anmeldte klager via internettet, at der var sket en frostsprængning af røret (bilag C anmeldelsen).

Selskabets taksator besigtiger ejendommen den 25. februar 2021, og den 10. marts 2021 sender taksatoren sin rapport til kunden (bilag D taksatorrapport). I rapporten afviser taksatoren dækningen, under henvisning til, at der er tale om en frostsprængning, uden at lokalerne er opvarmet.

Den 13. marts 2021 oplyste klager, at de ikke accepterede konklusionen i taksatorens rapport (bilag E besked fra klager).

På den baggrund valgte selskabet at forelægge billeder for Teknologisk Institut for at få en vurdering af sagen. Klager blev informeret om dette tiltag den 18. marts 2021 (bilag F).

Sagen blev sendt til Teknologisk institut den 24. marts 2021 (bilag G fremsendelsesskrivelsen).

Den 21. april 2021 modtog selskabet en rapport fra TI (bilag H), og denne rapport betalte selskabet for. Af rapporten fremgår det blandt andet, at materialet på skadestedet er skubbet ud, der har været kraftig frostpåvirkning over lang tid op til at skaden blev opdaget samt at rørets placering gør, at det ikke er sikret ved eventuel opvarmning fra bygningen.

På den baggrund sendte selskabet den 3. maj 2021 en mail til klager, hvori selskabet fastholdt, at der ikke var tale om en dækningsberettigende skade (bilag I).

Den 26. maj 2021 oplyste klager, at de ønskede at Force Institut undersøgte røret, og den 16. juli 2021 modtog selskabet rapporten fra Force Institut (fremlagt af klager). Selskabet anmodede TI om kommentarer til de tekniske oplysninger i kundens rådgivers rapport.

TI sendte den 28. september 2021 sine kommentarer til rapporten (bilag J), og konkluderede samtidig, at der var tale om et frostsprængt rør.

På den baggrund sendte selskabet den 30. september en mail til klager, hvori selskabet fastholdt, at der var tale om en frostsprængning (bilag K) med mailen fulgte bilag J.

Den 1. oktober 2021 modtog selskabet en henvendelse fra klager, hvori klager meddelte, at de ikke var tilfredse med afgørelsen (bilag L). Endvidere modtog selskabet den 13. oktober 2021 yderligere en meddelelse fra klager (bilag M).

Samtlige oplysninger blev sendt til selskabets klageansvarlige afdeling, der den 5. oktober 2021 havde modtaget en henvendelse fra klager (bilag N).

Denne henvendelse besvarede selskabet den 6. december 2021 (bilag O). I svaret fastholdt selskabet, at der ikke er tale om en dækningsberettigende skade.

Herefter blev sagen indbragt for nævnet.

4.0 Betingelserne

Det anmeldte forhold, skal enten vurderes ud fra betingelserne for Udstrømning af vand, olie, køle væske o. lign.:

...

5.0 vores vurdering

Af de foreliggende oplysninger fremgår det blandt andet, at klager den 23. februar 2021 anmeldte, at et rør på loftet over badeværelset var frostsprængt, og at dette havde medført vandskader (bilag C).

Som det fremgår af bilag P var der i perioden op til, at skaden blev konstateret, en længere periode med megen frost.

Det skadede rør har været sendt til undersøgelser hos henholdsvis Teknologisk Institut (bilag H) og Force Institut (fremlagt af klager).

Det fremgår af bilag H, at det ved undersøgelsen af røret kunne konstateres, at rørmaterialet var skubbet ud, samt at det er hullet efter denne udskubning, der har forårsaget, at der er gået hul på dette sted af røret.

I bilag H er det således konkluderet, at der var tale om en frostsprængning, ligesom det i rapporten er oplyst, at der ikke har været tilstrækkelig opvarmning til at undgå frostsprængninger.

Klagers rådgivers rapport (fremlagt af klager) argumenterer for, at der skulle være tale om korrosion, og at skaden skulle skyldes et overtryk i røret.

Som det fremgår af bilag J (Teknologisk Institut) er den udløsende faktor, at røret skubbes ud, sket på grund af mekanisk overlast (overtryk) hvilket skyldes frysning af vandet i røret.

Ud fra rapporterne kan det konkluderes, at der, også som anmeldt af klager, var tale om en frostsprængning af røret.

I henhold til betingelserne for den tegnede forsikring, dækker forsikringen ikke skader efter frostsprængninger i utilstrækkeligt opvarmede lokaler, medmindre der er tale om et tilfældigt svigt i varmemforsyningen.

Selskabet finder det ikke dokumenteret, at der i denne sag har været tale om et tilfældigt svigt i varmemforsyningen.

Af bilag til bilag M skitse fra klager, fremgår det blandt andet, at der ikke var eller har været varmekilder i de rum, der støder op til det sted på loftet, hvor vandbeholderen og dermed røret befandt sig.

Endvidere finder selskabet det dokumenteret, at det elforbrug, der har været i perioden 1. januar til 12. oktober 2021 oplyst af klager i bilag til bilag M, ikke har været tilstrækkeligt til at holde en ejendom på 162 M2 (jfr. BBR-meddelelse bilag Q) tilstrækkelig opvarmet. I den forbindelse henledes nævnets opmærksomhed på, at ejendommen i slut januar 1984 blev fritaget for kollektiv varmemforsyning (jfr. bilag Q).

Forbruget er oplyst til 26,23 Kwh, fordelt over 296 dage, mens forbruget i perioden 1. september 2020 til 31. december 2020 er oplyst til 8,98 Kwh. fordelt over 122 dage.

Til orientering kan det oplyses, at i henhold til Energistyrelsens hjemmeside [link] er en gennemsnitlig danskers normalforbrug på 1.600 Kwh om året.

Ud fra de foreliggende oplysninger finder selskabet således at det er dokumenteret, at der var tale om en frostsprængning, samt at der er tale om utilstrækkelig opvarmede lokaler (ejendommen var ikke opvarmet), hvorfor skaderne ikke er omfattet af den tegnede forsikring."

Klageren har i meddelelse af 20/1 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Vandvarmeren har altid været placeret i åben forbindelse med lade og stald, og altid uden særskilt opvarmning, men forsvarligt isoleret. Disse forhold var også gældende på tegningstidspunktet for forsikringen.

Rapport fra Force siger klart at der er tale om tæring, hvilket blev bekræftet af VVS montør som skiftede rør. Som følge heraf, er jeg ikke enig i TIs konklusion, og mener der kan rejses begrundet tvivl om denne.

Der har tidligere været en længere frostperiode hvor det var lige så koldt, hvilket ikke har afstedkommet nogen frostsprængning."

Selskabet har i brev af 2/2 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Med hensyn til bilag Q, skal jeg naturligvis beklage, at der er fremlagt BBR-oplysninger på den forkerte ejendom.

Som nyt bilag Q fremlægges BBR-oplysningerne omkring den relevante ejendom.

Det fastholdes, at den anvendte energi ikke er tilstrækkelig til at holde en ejendom på 80 Kvm frostfri."

Til dette har klageren fremsendt meddelelse af 26/2 2022, hvori det bl.a. er anført:

" Jeg fastholder, at Tryg forsikrede ejendommen uden indsigelser, og at varmtvandsbeholder samt tilhørende vandrør var forsvarligt isoleret.

Det er den korrekte BBR-meddelelse, der nu er vedhæftet sagen, men hvordan Tryg kommer frem til de 80 kvm er jeg uforstående over for. "

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af taksatorrapporten 25/2 2021 fremgår bl.a.:

"Årsag til skaden: Frostsprængning af vandrør på uudnyttet loft over beboelsen.

Beskrivelse: Vi kan konstatere at der er sprunget et vandrør ved varmtvandsbeholderen på loftet over beboelsen. Derved sket der skade på de underliggende rum, gang, lagerrum, badeværelse og rum til div.

Erstatningsopgørelse: Der er brud på et galvaniseret vandrør til varmtvandsbeholderen der ligger isoleret på loftet. Bygningen fremstår uopvarmet. Det galvaniserede vandrør er samlet med en messing forskrunding som i overgangen mellem messing og galv. rør har kraftige tærringer. Der har været et svagt sted, og med den frost vi har haft, mener vi at frosten har været årsag til rørbruddet.

Forsikringen på 9619, dækker frostskeer ved tilfældig svigtende varmforsyning, da bygningen står uopvarmet, anser vi skaden som afvist, da vi er af den overbevisning frosten er årsag til skaden."

Af rapport fra Teknologisk Institut af april 2021 fremgår bl.a.:

"1. Baggrund for notatet

I forbindelse med sagen har Instituttet modtaget følgende fra Tryg Forsikring.

Tryg Forsikring har en landejendom hvor der er ført koldt vand op til en ældre varmtvandsbeholder som ligger i isoleringen over loftet på stuehuset, i en del hvor der ingen varme er, se billede.

Der er ført galv. vandrør frem til varmtvandsbeholderen, ved beholderen er røret samlet med en messingkonex mellem galv. rør og kobberør.

Nu har vi en større udslip af vand som er sket i perioden lige efter hvor der har været kraftig frost.

På det beskadigede vandrør er der en lille flap der bøjer ud i brudzonen, hvilket får os til at mene der er tale om en frostsprængning.

Men for at tage den rigtige beslutning har vi brug for din vurdering.

Trygs spørgsmål er:

Rørbruddet, kan det skyldes frost i rørene, eller er den galv tæring udelukkende årsag til bruddet.

Der er vedlagte billeder til belysning af sagen.

Det er oplyst, at ejendommen er beliggende ...

Det er oplyst, at skadetidspunktet vurderes at være ca. den 18. februar 2021. Skaden er anmeldt den 23. februar 2021.

2. Metodebeskrivelse

Instituttet har foretaget visuelle undersøgelser på det rørstykke der er fremsendt, og har indhentet oplysninger med vejrdata fra DMI.

3. Undersøgelser

Instituttet har efterfølgende modtaget rørstykket for nærmere undersøgelse, og har desuden hentet vejrdata fra DMI for perioden hvor skaden er registreret.

Billede af det rørstykke som Instituttet har modtaget for nærmere undersøgelse.

...

3.1. Vejrdata fra DMI

Det er oplyst, at skadestidspunktet vurderes at være ca. den 18. februar 2021. Skaden er anmeldt den 23. februar 2021.

Billede fra DMI der viser at der har været kraftig frost frem til mellem den 17. og 18. februar. Efter denne periode har der konstant været temperaturer over 0 C.

...

3.2. Undersøgelse af skadestedet på rørstykke

Instituttet har visuelt undersøgt rørstykket for at fastlægge årsagen til skaden på dette.

Billede af skadestedet på det fremsendte rørstykke.

Af billedet kan det ses, at der har været noget korrosion på røret hvor det er monteret ind i mes-singunionen.

...

Nærbillede af skadestedet, hvor det kan ses, at materialet (se pil) er 'skubbet' ud, og at det er dette der har forårsaget, at der er gået hul på dette sted på røret.

At materialet er skubbe ud fra indersiden viser, at der har været et overtryk inde i røret der har været større end det tryk rørmaterialet har kunne klare.

...

3.3. Undersøgelse af rørplacering i bygning

Billede fra skadestedet i bygningen hvor den skadede rørdel har været placeret.

Røret sidder i forbindelsen med tilslutningen til en varmtvandsbeholder der er placeret på loftet i bygningen.

Det vurderes, at røret kun har været sparsomt isoleret, og at der er tale om et rør uden cirkulation da det er koldt vand.

Det er generelt ikke muligt at isolere et rør uden vandgennemstrømning mod frost over tid.

...

4. Vurdering og konklusion

Det er Instituttets vurdering og konklusion, at hovedårsagen til skaden skyldes frostpåvirkning med følgende baggrund:

- Materialet på skadestedet er 'skubbet ud' på grund af overtryk i røret.
- Der har været kraftig frostpåvirkning over lang tid op til at skaden er opdaget.
- Røret er placeret frostudsat uden for bygnings generelle klimaskærm, og er derfor ikke sikret ved opvarmning fra bygningen.

Der er tegn på korrosion på skadestedet, men det er Instituttets vurdering, at dette ikke kan være hovedårsagen til skaden."

Af rapport af 13/7 2021 fra FORCE Technology indhentet af klageren fremgår bl.a.:

Undersøgelse af utæt rørstykke af varmforzinket stål.

Baggrundsinformation

FORCE Technology har [klageren] modtaget et rørstykke bestående af et ¾" varmforzinket stålør med en påmonteret messing-union, se bilag 1, figur 1. Der har forekommet en utæthed på rørstykket i overgangen mellem det varmforzinkede stålør og messing-unionen, som har forårsaget vandskade.

Røret stammer fra koldtvandstilløbet til en varmtvandsbeholder, som er monteret på loftet over en stue.

Hele installationen menes at stamme fra 1975 og er dermed ca. 45 år gammel.

Der har i henhold til oplysninger fra [klageren] tidligere været udført en undersøgelse af Teknologisk

Institut for at fastlægge årsagen til utætheden, som af Teknologisk Institut er konkluderet at skyldes frostsprængning.

Vandforsyningen til ejendommen leveres af ... Vandværk.

Formål med undersøgelsen

[klageren] har anmodet FORCE Technology om at undersøge rørstykket for at få en fornyet vurdering af skadesårsagen.

Undersøgelser

FORCE Technology har foretaget følgende undersøgelser:

- Visuel undersøgelse af rørstykket som modtaget omfattende den udvendige overflade, og hvad der er synligt igennem rørbåningen. Herunder anvendelse af stereomikroskop.
- Langsgående gennemskæring for afdækning af vandsiden af rørstykket og fornyet undersøgelse af den indvendige overflade, herunder evt. vurdering af eventuel korrosion i nippelstykket.
- Afsyring af korrosionsprodukterne i inhiberet saltsyre, så den metalliske del af komponenterne kan vurderes.

I bilag 2, Observationer er der vist et skema, hvori alle væsentlige observationer er listet fra undersøgelse af røret som modtaget, efter gennemskæring og efter afsyring af den ene halvdel med utætheden. I bilaget er der ligeledes henvist til relevante fotos, der beskriver det observerede.

En opsummering af observationerne i bilag 2 er angivet i tabel 1.

Status:

Før gennemskæring (som modtaget).

Ankenævnet for Forsikring

8.

97647

Observationer:

På ydersiden ses der et relativt stort hul i overgangen mellem rørstykket og unionen. Der ses korrosionsprodukter og tegn på udvendig korrosion ca. 10-15 mm på hver side af hullet i et smalt spor langs messing-unionen. Ved selve utætheden ses der en lille flig, der vender udad, som er dækket af korrosionsprodukter.

På indersiden af røret ses der aflejringer, som i området omkring overgangen mellem rør og union fylder omkring 30-40 % af rørbåbningsarealet. På indersiden af selve rørstykket kan der også observeres aflejringer.

Der kan ikke ses egentlige mekaniske deformationer af hverken rør eller messing-union, fx som følge af frostpåvirkning.

Fotos:

2-3

Status:

Efter gennemskæring.

Observationer:

Indersiden (vandsiden) af stålørret har en del større aflejringer i form af tuer, særligt i området tæt ved messing-unionen. På den langsgående skæreflade på stålørret kan der ses flere grubetæringer, der har reduceret godstykkelsen ned til ca. 50 % på den generelle del af røret og i et enkelt sted i gevindområdet ned til 15 % restgodstykkelse.

Der er indikationer af, at den monterede messing-union har afgivet kobber, som har givet mulighed for lokale korrosionsangreb på det varmforzinkede stål.

Fotos:

4-6

Status:

Efter afsyring.

Observationer:

Stålørret fremstår med flere udtalte grubetæringsangreb. Radiært i forhold til den konstaterede utæthed ses der udbredt korrosion, som i flere områder har forårsaget gennemtæring af røret.

På den del af nippelstålørrets gevind, der sidder i messingmuffen, kan der ses udtalt korrosion, som i et enkelt større område helt har bortkorroderet stålørrets gevind.

På ydersiden ses der tegn på, at der har forekommet nogen korrosion i området omkring den store utæthed, specifikt i forbindelse med de inderste gevindgænger. Denne udvendige korrosion er utvivlsomt kommet som konsekvens af en lille utæthed pga. korrosion fra vandsiden, som i et stykke tid har sivet og har givet anledning til korrosion i området omkring utætheden.

Efter afrensningen kan der ikke ses nogle tegn på, at der er forekommet mekaniske deformationer.

Fotos:
7-9

I bilag 3 er vandanalyserne fra ... Vandværk vist. Der er analyseret for flere parametre, der potentielt

kan have indflydelse på korrosionsforholdene af varmforzinket stål, herunder chloridindhold, pH, ledningsevne, sulfatindhold, hårdhed og bikarbonat. Værdierne for de fire førstnævnte fremgår af vandanalysen, hvorimod hårdheden og bikarbonat/sulfatindhold ikke findes. En søgning på den nationale database Jupiter under GEUS har heller ikke vist resultater for disse to parametre.

Parameter	Indhold
Chlorid	14 mg/l
pH	8
Ledningsevne	340 μ S/cm
Sulfatindhold	6 mg/l
Hårdhed	Ikke tilgængelig (8-12 °dH som helhed for omr.)
Bikarbonat	Ikke tilgængelig

Tabel 2. Udtræk af mest korrosionsrelevante parametre fra bilag 3.

Hårdheden for drikkevandet er for området som helhed fundet på GEUS.dk, hvor hårdheden angives til 8-12 dH°, svarende til middelhårdt vand.

Den analyserede værdi for pH ligger inden for grænseværdierne, og både chloridindhold, sulfatindhold og ledningsevne ligger i den lave ende, hvilket i korrosionsmæssig sammenhæng er gunstigt for varmforzinket stål. Den samlede aggressivitet for vandet kan ikke fuldt vurderes som følge af de manglende parametre, men en overordnet vurdering er, at vandets samlede aggressivitet over for varmforzinket stål er lav.

Diskussion

I vandtyper som den aktuelle vil varmforzinkede stålrør have mulighed for at danne nødvendige, beskyttende belægninger på den indvendige røroverflade, hvilket også er medvirkende årsag til rørenes relativt lange levetid. Da indholdet af aggressive komponenter i vandet er på et relativt lavt niveau, undgås hurtige lokale korrosionsangreb, men over tid, og især når der i installationen indgår kobberholdige komponenter (fx messing), vil stålet uundgåeligt få korrosionsangreb, der over tid kan føre til gennemtæring.

Årsagen til, at kobberholdige komponenter fremmer korrosionen af varmforzinket stål, er, at vandværksvand kan opløse lidt kobber fra rør, fittings og beholdere af kobber og kobberlegeringer, dvs. messing og rødgods.

Kobberet kan genudfældes på varmforzinkede ståloverflader, hvor det øger risikoen for grubetæring betydeligt. Der er erfaring for, at der kan forekomme meget hurtige gennemtæring af varmforzinkede rør i brugsvandsinstallationer, der er fremmet af kontakten til kobberholdige fittings.

Det skal også nævnes, at varmforzinket stål ikke længere anses for bestandigt til drikkevandsinstallationer, bl.a. som følge af ændrede vandforbrugsmønstre og flere kobberbaserede installationsdele. Dette kan betyde, at muligheden for dannelse af beskyttende belægninger af korrosionsprodukter er væsentligt forringet, når vandforbruget er lavt eller meget periodisk. Vi anbefaler derfor, at der fremover anvendes plastrør eller rustfri stålrør samlet med presfittings af rustfrit stål. Rustfri stålrør samlet med rødgodsfittings må ikke installeres i kombination med de eksisterende varmforzinkede stålrør, idet kobberafgivelsen fra rødgods kan forårsage grubetæring af varmforzinket stål.

I det følgende kommenteres der på de observationer, som fremgår af bilag 2.

Alle observationer peger entydigt på, at utætheden skyldes korrosion fra vandsiden af røret. Stålrørsstykket har på hele rørstykkets længde udbredte grubetæringer, hvor de meget lokale og kraftige korrosionsgruber indikerer, at gendufældet kobber fra den tilsluttede messing-union har spillet en rolle. Specielt i området omkring nippelstykkets gevind ses der meget kraftig korrosion, hvor store dele af gevindet er helt bortkorroderet.

Den lille udadgående stålfli, som er observeret ved utætheden på ydersiden af røret, har en tykkelse på estimeret 0,1-0,2 mm og udgår fra en oprindelig gevindgænge. Årsagen til, at den har vendt udad, er med stor sandsynlighed, at korrosionen fra indersiden, og til dels fra ydersiden, har bortkorroderet en mængde metal, hvorved der i sidste fase kun var et papirstyndt stykke metal tilbage i bunden af gevindgængen, hvorved vandtrykket har presset metalfligen (gevindgængetoppen) udad.

Samlet er vurderingen, at der på denne ene rørhalvdel, der er afsyret, er ca. 15 % af rørets omkreds, der stadig ikke er gennemtæret. Grunden til, at der ikke er set egentlige utætheder i den øvrige del af omkredsen, skyldes udelukkende de relativt tætte belægninger, der i størstedelen af omkredsen har sikret tæthed i en længere periode.

Da der i forbindelse med undersøgelserne er set tydelige indikationer af korrosion i gevindet på ydersiden af røret tæt ved messingmuffen og på røroverfladen ved utætheden, kan det samtidig konkluderes, at der forinden den store utæthed har forekommet en siveskade, der over et stykke tid har forårsaget den udvendigt forekommende korrosion. Korrosionen er herefter fortsat, indtil korrosionen fra indersiden har fjernet så meget metal (og belægninger er faldet af), at der er kommet en decideret læk.

Som følge af [klagerens] information om, at det tidligere er konkluderet, at skaden skyldes en frostskaade, er der i særlig grad set efter tegn på frostskaader. Frostskaader på stålrør/messingfittings vil erfaringsmæssigt vise sig som deformerede gevinddele, revnede muffe, langsgående revner eller tydelige deformationer af metallet i særligt svage områder. Der er ikke set tegn på nogle af de nævnte uregelmæssigheder. Vi har dog ingen mulighed for at verificere eller afkræfte, hvorvidt røret har været frosset i denne periode, men kan blot konstatere, at der ikke ses tegn på fryseskader på røret.

Konklusion

FORCE Technology har undersøgt et tilsendt rørstykke fra en koldt vandstilløbsledning til varmtvandsbeholder, hvor der har forekommet en utæthed. Undersøgelserne har vist, at utætheden utvetydigt skyldes korrosion fra vandsiden af røret.

Der er i forbindelse med undersøgelserne ikke set tegn på fryserelaterede skader på rør eller fitting.

Af Teknologisk Instituts kommentar til FORCE Technology-rapporten fremgår bl.a.:

"TI-rapport udsnit.

Billede af skadestedet på det fremsendte rørstykke.

Af billedet kan det ses, at der har været noget korrosion på røret hvor det er monteret ind i messingunionen.

...

Nærbillede af skadestedet, hvor det kan ses, at materialet (se pil) er 'skubbet' ud, og at det er dette der har forårsaget, at der er gået hul på dette sted på røret.

At materialet er skubbe ud fra indersiden viser, at der har været et overtryk inde i røret der har været større end det tryk rørmaterialet har kunne klare.

...

Vurdering og konklusion TI rapport

Det er Instituttets vurdering og konklusion, at hovedårsagen til skaden skyldes frostpåvirkning med følgende baggrund:

- Materialet på skadestedet er 'skubbet ud' på grund af overtryk i røret.
- Der har været kraftig frostpåvirkning over lang tid op til at skaden er opdaget.
- Røret er placeret frostudsat uden for bygnings generelle klimaskærm, og er derfor ikke sikret ved opvarmning fra bygningen.

Der er tegn på korrosion på skadestedet, men det er Instituttets vurdering, at dette ikke kan være hovedårsagen til skaden.

Uddrag fra Force rapport

Alle observationer peger entydigt på, at utætheden skyldes korrosion fra vandsiden af røret. Stålrørstykket har på hele rørstykkets længde udbredte grubetæring, hvor de meget lokale og kraftige korrosionsgruber indikerer, at gendufældet kobber fra den tilsluttede messing-union har spillet en rolle. Specielt i området omkring nippelstykkets gevind ses der meget kraftig korrosion, hvor store dele af gevindet er helt bortkorroderet.

Den lille udadgående ståflig, som er observeret ved utætheden på ydersiden af røret, har en tykkelse på estimeret 0,1-0,2 mm og udgår fra en oprindelig gevindgænetop. Årsagen til, at den har vendt udad, er med stor sandsynlighed, at korrosionen fra indersiden, og til dels fra ydersiden, har bortkorroderet en mængde metal, hvorved der i sidste fase kun var et papirstyndt stykke metal tilbage i bunden af gevindgængen, hvorved vandtrykket har presset metalfligen (gevindgænetoppen) udad.

Vurdering

Det er stadig min vurdering, at skaden skyldes frost.

Det er korrekt når Force konkluderer at der har været kraftig korrosion i røret, men den udløsende faktor, at røret skubbes ud, skyldes mekanisk overlast (overtryk) og her frost."

Ankenævnet for Forsikring

12.

97647

Nævnet har fået forelagt elforbrug for perioden 1/9 2020 – 13/12 2020 på 8,98 kWh, for perioden 1/1 2021 – 12/10 2021 på 26,23 kWh, temperaturmålinger for februar 2021, der viser temperaturer mellem + 15 og – 18 grader.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"Udstrømning af vand, olie, kølevæske o. lign.

Skader ved pludselig og tilfældig udstrømning (altså ikke dryp og udsivning) af vand, olie og kølevæske fra røranlæg og dertil knyttede installationer, herunder køle- og fryseranlæg samt fra akvarier og andre beholdere på 20 liter eller mere.

Skader efter frostsprængninger i utilstrækkeligt opvarmede lokaler er kun dækket, hvis årsagen er tilfældigt svigtende varmforsyning."

Nævnet udtaler:

Den 23/2 2021 skete der brud på et ca. 45 år gammelt galvaniseret vandrør i overgangen mellem det varmforzinkede stålrør og messing-unionen ved tilslutningen til en varmtvandsbeholder på loftet over badeværelset i klagerens ejendom. Der skete vandskade på lofter, vægge, gulve og inventar i 6-7 rum. Selskabet afviste dækning under henvisning til, at der var tale om en frostsprængning i uopvarmede lokaler. Selskabet fik udarbejdet en rapport hos Teknologisk Institut, som konkluderede, at skadesårsagen var kraftig frostpåvirkning. Boet fik udarbejdet en rapport hos FORCE Technology, som konkluderede, at utætheden skyldtes korrosion fra vandsiden af røret, og at der ikke sås tegn på fryserelaterede skader. Teknologisk Institut fik forelagt rapporten fra FORCE Technology, men fastholdt at frost havde været den udløsende faktor til skaden.

Klageren – boet efter sikrede – kræver dækning for vandskaden. Boet har anført, at varmtvandsbeholderen og tilhørende rør har været forsvarligt isoleret i alle de år, sikrede har ejet ejendommen. Der har før været tilsvarende og højere frostgrader uden skade på rørene. Vandvarmeren har altid været placeret i åben forbindelse med lade og stald, og altid uden særskilt opvarmning. Vandvarmeren var tilstrækkelig isoleret. Selskabet forsikrede ejendommen uden indsigelser.

Selskabet har anført, at der var en længere periode med meget frost op til skadestidspunktet. Der er ikke varmekilder i de rum, der støder op til det sted på loftet, hvor vandbeholderen og røret befandt sig. Elforbruget for 1. januar til 12. oktober 2021 er på 26,23 Kwh, hvilket ikke er tilstrækkeligt til at holde en ejendom på 80 m² frostfri. En gennemsnitlig danskers normalforbrug er 1.600 Kwh om året.

Af rapporten fra FORCE Technology fremgår det, at "alle observationer peger entydigt på, at utætheden skyldes korrosion fra vandsiden af røret. Stålrørsstykket har på hele rørstykkets længde udbredte grubetæring, hvor de meget lokale og kraftige korrosionsgruber indikerer, at genudfældet kobber fra den tilsluttede messing-union har spillet en rolle. Specielt i området omkring nippelstykkets gevind ses der meget kraftig korrosion, hvor store dele af gevindet er helt bortkorroderet. Den lille udadgående ståflig, som er observeret ved utætheden på ydersiden af røret, har en tykkelse på estimeret 0,1-0,2 mm og udgår fra en oprindelig gevindgængetop. Årsagen til, at den har vendt udad, er med stor sandsynlighed, at korrosionen fra indersiden, og til dels fra ydersiden, har bortkorroderet en mængde metal, hvorved der i sidste fase kun var et papirstyndt stykke metal tilbage i bunden af gevindgængen, hvorved vandtrykket har presset metalfligen (gevindgængetoppen) udad ... da der i forbindelse med undersøgelserne er set tydelige indikationer af korrosion i gevindet på ydersiden af røret tæt ved messingmuffen og på røroverfladen ved utætheden, kan det samtidig konkluderes, at der forinden den store utæthed har forekommet en siveskade, der over et stykke tid har forårsaget den udvendigt forekommende korrosion. Korrosionen er herefter fortsat, indtil korrosionen fra indersiden har fjernet så meget metal (og belægninger er faldet af), at der er kommet en decideret læk ... frostskaader på stålrør/messingfittings vil erfaringsmæssigt vise sig som deformerede gevinddele, revnede muffe, langsgående revner eller tydelige deformationer af metallet i særligt svage områder. Der er ikke set tegn på nogle af de nævnte ... undersøgelserne har vist, at utætheden utvetydigt skyldes korrosion fra vandsiden af røret. Der er i forbindelse med undersøgelserne ikke set tegn på fryserelaterede skader på rør eller fitting".

Af rapporten fra Teknologisk Institut fremgår det, at "det vurderes, at røret kun har været sparsomt isoleret, og at der er tale om et rør uden cirkulation da det er koldt vand. Det er generelt ikke muligt at isolere et rør uden vandgennemstrømning mod frost over tid. Det er Instituttets vurdering og konklusion, at hovedårsagen til skaden skyldes frostpåvirkning med følgende baggrund: • Materialet på skadestedet er 'skubbet ud' på grund af overtryk i røret. • Der har været kraftig frostpåvirkning over lang tid op til at skaden er opdaget. • Røret er placeret frostudsat uden for bygnings generelle klimaskærm, og er derfor ikke sikret ved opvarmning fra bygningen.

Der er tegn på korrosion på skadestedet, men det er Instituttets vurdering, at dette ikke kan være hovedårsagen til skaden".

Af Teknologisk instituts kommentar til rapporten fra FORCE Technology fremgår det, at "det er korrekt når Force konkluderer at der har været kraftig korrosion i røret, men den udløsende faktor, at røret skubbes ud skyldes mekanisk overlast (overtryk) og her frost".

Af forsikringsbetingelserne fremgår det, at forsikringen dækker skader ved pludselig og tilfældig udstrømning – ikke dryp og udsivning – af vand, olie og kølevæske fra røranlæg og dertil knyttede installationer. Det fremgår videre, at skader efter frostsprængninger i utilstrækkeligt opvarmede lokaler kun er dækket, hvis årsagen er tilfældigt svigtende varmforsyning.

Nævnets flertal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder flertallet, at klageren har bevist, at der er sket pludselig og tilfældig udstrømning af vand, og at hovedårsagen til utætheden i røret er korrosion. Selskabet har derfor ikke været berettiget til at afvise dækning under henvisning til, at skaden er opstået på grund af frost i utilstrækkeligt opvarmede lokaler.

Ankenævnet for Forsikring

15.

97647

Flertallet har blandt andet lagt vægt på rapporten fra FORCE Technology, hvoraf det fremgår, at utætheden skyldes korrosion fra vandsiden af røret, og at der ikke blev fundet tegn på frysere-laterede skader på rør eller fitting.

Flertallet har også lagt vægt på, at der er tale om en ca. 45 år gammel installation, som efter klagerens oplysning altid har været placeret i åben forbindelse med lade og stald, og altid uden særskilt opvarmning.

Nævnets mindretal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder mindretallet, at selskabet har bevist, at årsagen til at der er strømmet vand ud af røret er frostsprængning. Mindretallet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist dækning.

Mindretallet har navnlig lagt vægt på rapporten fra Teknologisk Institut, herunder at Teknologisk Institut – efter at have fået forelagt FORCE Technology-rapporten – fortsat fastholdt, at utætheden i røret skyldtes frostsprængning.

Mindretallet har videre lagt vægt på de fremlagte vejrdata, hvoraf fremgår frostgrader ned til minus 18 umiddelbart op til skadestidspunktet.

Mindretallet har herudover lagt vægt på, at ejendommen var opvarmet ved el, og at de fremlagte oplysninger om elforbruget i perioden, hvor skaden er indtrådt, viser et meget lavt niveau i forhold til et gennemsnitligt el-forbrug.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Som følge heraf

Ankenævnet for Forsikring

16.

97647

b e s t e m m e s :

Selskabet, Tryg Forsikring A/S, skal anerkende, at der er sket pludselig og tilfældig udstrømning, og at selskabet ikke har været berettiget til at afvise skaden med henvisning til, at der er tale om skader efter frostsprængninger i utilstrækkeligt opvarmede lokaler. Selskabet skal på dette grundlag genoptage sagsbehandlingen. En evt. erstatning forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Jens Kruse Mikkelsen

formand